

Kulturní aspekty kartografické tvorby: využití mentálních map v mezikulturním výzkumu

Abstrakt:

Práce se zabývá studiem interdisciplinární problematiky kulturních aspektů kartografické tvorby. Součástí je teoretický úvod věnující se obsahu map, mapové stylistice a mapovému jazyku, v nichž vykazují mapy největší kulturní rozdíly. Mapa zde vystupuje v roli obrazu reality a vizuálního projevu kultury. Popsány jsou analogie mapového jazyka s klasickým jazykem (lingvistická antropologie) a analogie starých map s mapami primitivních kultur. Vedle jazyka jsou jako determinanty lidského vnímání prostoru a dalších kategorií souvisejících s tvorbou map uvedeny prostředí, zkušenosti a samotná společnost, v níž člověk žije. Uvedeno je i několik příkladů tzv. kulturních mapových stylů, zejména z oblasti Austrálie a Oceánie. V metodické části práce je v rámci kulturně-antropologického výzkumu podrobně posouzena metoda kognitivních, resp. mentálních map uživatelů a tvůrců map. Právě tyto mapy lze využít k odhalení kulturních specifik kartografické tvorby. V aplikační části práce jsou představeny výsledky terénního výzkumu mentálních map školáků, a to školáků z Česka, zemí západní Evropy (Francie, Švýcarsko ad.) a Papuy-Nové Guineje. Autor práce v závěru naznačuje další možnosti směřování studie a další přínos kulturologii a kartografii.

Klíčová slova: mezikulturní výzkum, mentální mapy, kartografická tvorba, mapová stylistika, kulturní specifika artefaktů